

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA

2020.

Broj: 01-02-06-11-1-2027-6/20

Sarajevo, maj 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA.....	9
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....	11
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	12
7.1.1	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	12
7.1.1.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	12
7.1.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	12
7.1.1.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	13
7.1.1.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	14
7.2	BILANS STANJA.....	14
7.2.1	Kratkoročna potraživanja i razgraničenja	14
7.2.2	Stalna sredstva	15
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	15
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	16
9.	JAVNE NABAVKE	16
10.	OSTALI NALAZI	16
10.1	Realizacija Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“	16
10.2	Raspodjela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću za 2019. godinu i nadzor nad utroškom	18
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	19
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	20
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu	21
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine	24

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu: Ministarstvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiću na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ISSAI standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u

svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28. 5. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Uspostaviti sistem internih kontrola u dijelu upravljanja rizicima, kontrolnih aktivnosti, te sačinjavati Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
2.	Uspostaviti punu funkcionalnost Informacionog sistema registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) i Informacionog sistema sa web-portalom industrijskih/poslovnih zona u FBiH preuzimanjem podataka iz Registra finansijskih izvještaja pravnih lica u FBiH.	tačka 5.
3.	Godišnje računovodstvene izvještaje i Analizu iskaza sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	tačka 7.
4.	Izvršiti nadzor nad utroškom sredstava za projekte inovatorima i novoosnovanim subjektima, te sačiniti analizu postignutih učinaka od ulaganja sredstava po projektima.	tačka 7.1.1.3
5.	Poduzeti sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.	tačka 7.2.1
6.	Poduzeti aktivnosti prema Razvojnoj banci FBiH u skladu sa zaključenim ugovorima kako bi se ispoštivali rokovi za obradu i procjenu rizika prilikom obrade kreditnih zahtjeva, u cilju efikasnijeg plasmana kredita korisnicima sredstava i korištenja budžetskih sredstava.	tačka 10.1
7.	Propisati mjerljive posebne kriterije za vrednovanje projekata finansiranih iz prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću i definisati dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, u svrhu objektivnog bodovanja.	tačka 10.2

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Budžet FBiH za 2020. godinu;
 - Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2020. godinu;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo je osnovano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave¹ i vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH koji se odnose na: podsticanje razvoja, poduzetništva i obrta, davanje potpore za primjenu inovacija i uvođenje savremenih tehnologija u oblasti poduzetništva i obrta, povećanje udjela poduzetništva i obrta u ukupnoj privredi, organiziranje institucija za poduzetništvo i stvaranje poduzetničke infrastrukture, ospozobljavanje poduzetnika i obrtnika kroz redovno i dopunsko obrazovanje, i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su radna mjesta za 46 izvršilaca. Budžetom je planirano 37 zaposlenika, a sa 31. 12. 2020. godine u Ministarstvu je bilo 32 zaposlenika.

Ministarstvom rukovodi ministar Amir Zukić, koji je imenovan 31. 3. 2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u Ulici Dr. Ante Starčevića bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizjom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od novembra 2020. do aprila 2021. godine, sa prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i pozitivno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima s isticanjem pitanja. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo je o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Evidentirana su potraživanja po osnovu izdatih rješenja o povratu nemamjenski utrošenih sredstava;
- 2) Potraživanja po osnovu sudskog spora protiv „Z. D. I. Produkt“ d.o.o. Široki Brijeg evidentirana su u vanbilansnoj evidenciji, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 08/06, 61/06 i 48/11

- 3) Poduzete su aktivnosti na osiguranju dostave podataka u cilju uspostavljanja ISR MSP-a, tako što je upućen dopis FIA-i, kojim je zatražen import podataka, a ujedno je obaviještena Vlada FBiH i Federalno ministarstvo finansija da FIA nije ispoštovala obavezu dostavljanja podataka.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Uspostavljen je Jedinstveni registar za poticaje i obrt i u revidiranoj godini kroz ovaj informacioni sistem realizovan je Program – Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta, ali nije uspostavljen Informacioni sistem sa web-portalom industrijskih/poslovnih zona u FBiH;
- 2) Upućen je dopis Federalnom zavodu za zapošljavanje radi informisanja o realizaciji Uredbe o poticanju zapošljavanja, ali nisu poduzete sve radnje radi naplate potraživanja.

Nerealizovane preporuke

- 1) Definisati kriterije i dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjenost kriterija, na osnovu koje će se izvršiti vrednovanje aplikacija korisnika sredstava od prikupljenih naknada za priređivanje igara na sreću, u cilju objektivnog vrednovanja i raspodjele ovih sredstava;
- 2) Poduzeti aktivnosti na povećanju iskoristivosti sredstava namjenskog dugoročnog depozita kod Razvojne banke za realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“, u skladu sa Ugovorom o komisionim poslovima, u cilju što efikasnijeg korištenja budžetskih sredstava.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

Za sljedeće preporuke nije vršena ocjena postupanja iz razloga što u revidiranoj godini nije bilo realizacije tekućih transfera po programu poticaja malih i srednjih preduzeća:

- 1) Da se poduzmu aktivnosti na blagovremenoj raspodjeli sredstava tekućeg transfera za izgradnju i unapređenje poduzetničkih zona, u cilju efikasnije realizacije sredstava u godini u kojoj su odobrena;
- 2) Da se preispita visina finansiranja i način obezbjeđenja sredstava za pojedine projekte novoosnovanih subjekata malih i srednjih preduzeća;
- 3) Da se utvrdi rok za okončanje aktivnosti komisija na praćenju utroška sredstava korisnika transfera;
- 4) Nije preispitan popis obrta definisanih Uredbom o tradicionalnim i starim zanatima i Uredbom o posebnim i vezanim obrtimima, jer nije usvojen Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima kojim je predviđena izmjena uredbi.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno sedam preporuka, od čega su tri nove i četiri preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2019. godinu (dvije nerealizovane i dvije djelimično realizovane).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH², Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom

² „Sl. novine FBiH“ br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁵

U 2018. godini donesen je Pravilnik o internoj kontroli, kojim je propisano da je menadžment odgovoran za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola, a upravljačkim kontrolnim postupcima ministar i ostali rukovodeći državni službenici osiguravaju nesmetane uslove rada, protok informacija, pravilnu raspodjelu ovlaštenja i nadležnosti, davanje uputa zaposlenicima radi efikasnog izvršavanja poslova i poduzimanja mjera u skladu s propisima. Nadgledanje zakonitosti pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura obavlja ministar, rukovodeći državni službenici, odnosno *ad hoc* formirana komisija.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta sa opisom radnog mesta i propisanim uslovima za obavljanje poslova, uključujući obaveze i odgovornost, način rada stručnog kolegija, saradnju u vršenju poslova i zadataka, programiranje i planiranje rada, način ostvarivanja prava i dužnosti iz radnih odnosa i disciplinsku odgovornost zaposlenih, ostvarivanje javnosti rada i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad, što je jedan od osnovnih elemenata za uspostavljanje povoljnog kontrolnog okruženja, u skladu sa COSO modelom.

U vezi **upravljanja rizicima**, Pravilnikom o internoj kontroli izvršena je procjena rizika po procesima, ali se oni ne ažuriraju. Nije uspostavljen registar rizika.

S ciljem uspostavljanja kontrolnih aktivnosti kao jedne od komponenti sistema internih kontrola, u ranijem periodu (najvećim dijelom u periodu 2005-2012. godine) donesen je značajan broj internih akata i procedura. **Uzimajući u obzir period donošenja internih akata, nisu ažurirani u skladu s važećim zakonskim propisima.**

Informacije i komunikacije nisu na zadovoljavajućem nivou, s obzirom na to da nisu uspostavljeni svi informacioni sistemi iz nadležnosti Ministarstva.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu sačinjen je i dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici. Iako su Godišnjim izvještajem o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole navedene aktivnosti koje nisu realizovane u cilju uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, **nisu navedene mjere koje se planiraju poduzeti za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po komponentama COSO modela.**

Shodno navedenom, **nisu poduzete aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola, koji se zasniva na COSO modelu**, što je obaveza utvrđena Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima koji regulišu ovu oblast. Naime, nije uspostavljen registar rizika, a interni akti i procedure nisu ažurirane u skladu s važećim zakonskim propisima. Također, informacije i komunikacije nisu na zadovoljavajućem nivou. U Godišnjem izvještaju o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole nisu navedene mjere koje se planiraju poduzeti za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definije internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Preporuka:

- *uspostaviti sistem internih kontrola u dijelu upravljanja rizicima, kontrolnih aktivnosti, te sačinjavati Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.*

Interna revizija

Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁶ predviđeno je da će internu reviziju Ministarstva obavljati Jedinica za internu reviziju pri Federalnom ministarstvu finansija. Ministarstvo je bilo predmetom revizije Federalnog ministarstva finansija u 2020. godini za proces „Javne nabavke u 2020. godini“. Konačan izvještaj interne revizije dostavljen je 29. 3. 2021. godine, u kojem je konstatovano da nisu utvrđeni značajni nedostaci.

Prevencija korupcije

Ministarstvo je 2017. godine usvojilo Plan integriteta, na osnovu Smjernica za izradu i provođenje plana integriteta koje je donijela Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije. U Planu su navedene preporuke za unapređenje integriteta, sa spiskom preventivnih mjera za smanjenje mogućnosti za nastanak koruptivnih pojava, sa rokovima za provođenje preporuka. U revidiranoj godini nije bilo aktivnosti.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

U skladu sa zakonskim propisima, Ministarstvo predlaže propise iz svoje nadležnosti radi ostvarenja strateškog i operativnog cilja, koji su definisani Programom rada za 2020. godinu. U tekućoj godini bilo je aktivnosti pri izradi i usvajanju pojedinih zakona, a njihov status je sljedeći:

- *Zakon o poticanju razvoja male privrede u FBiH* – Nacrt zakona usvojio je Dom naroda Parlamenta FBiH 29. 7. 2020. godine, a nakon održane rasprave u toku je izrada prijedloga ovog zakona;
- *Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH* – Prijedlog zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH razmatran je na Domu naroda Parlamenta FBiH 27. 2. 2020. godine, ali nije usvojen. S obzirom na to da Zakon nije usvojen, nisu ostvarene ni planirane aktivnosti za donošenje nove uredbe i pravilnika kojima bi se uredila oblast obrta. Krajem godine, Zakon je ponovo upućen na mišljenje nadležnim institucijama.
- *Zakon o poduzetničkoj infrastrukturi u FBiH* – Nacrt zakona usvojio je Predstavnički dom Parlamenta FBiH 9. 12. 2020. godine, a Dom naroda Parlamenta FBiH 4. 3. 2021. godine, te može poslužiti kao osnova za izradu prijedloga ovog zakona.

Iako je bilo aktivnosti na izradi i usvajanju zakona, oni još nisu usvojeni, što je uticalo i na donošenje podzakonskih propisa, kao i na ostvarenje postavljenog strateškog i operativnog cilja, koji se odnosi na kreiranje uslova za opstanak i razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH.

Programom „Razvoja malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2009-2018. godine, koji je dio „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, te akcionim planovima realizacije projekta „Razvoja malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ predviđeno je uspostavljanje jedinstvene baze podataka poslovnih subjekata malog i srednjeg poduzetništva, kao i mjera uspostave jedinstvenog obrtnog registra. S tim u vezi, u prethodnom periodu poduzete su aktivnosti na uspostavi Informacionog sistema registra malih i srednjih preduzeća i Informacionog sistema obrtnog registra, ali oni još nisu u potpunosti u funkciji:

- **Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP)** uspostavljen je u svrhu vođenja evidencija osnovnih podataka o malim i srednjim poduzećima i parametara po evropskom standardu za tu oblast, u cilju objedinjavanja finansijskih i drugih statističkih podataka MSP sektora,

⁶ Novi Pravilnik stupio na snagu 30. 7. 2020. godine, objavljen u „Sl. novinama FBiH“, br. 49/20, do tada se primjenjivao Pravilnik objavljen u „Sl. novine FBiH“, br. 82/13 i 74/14.

radi kreiranja ekonomskih indikatora neophodnih za uspostavljanje adekvatnih razvojnih podataka, praćenje i unapređenja realnog MSP sektora u FBiH. Institucionalni okvir ISR MSP-a čini deset kantonalnih ministarstava privrede, Finansijsko-informatička agencija (FIA), Porezna uprava FBiH, Federalni zavod za programiranje razvoja i Federalno ministarstvo trgovine, s kojima su 2011. godine potpisani sporazumi o razmjeni podataka. Razmjena podataka za ISR MSP sa ovim institucijama funkcionsala je do 2016. godine, kada je FIA obustavila dostavu podataka.

U cilju osiguranja nastavka kontinuiteta rada ISR MSP-a, Vlada FBiH je u januaru 2019. godine donijela Zaključak kojim je FIA zadužena da osigura neprekidnost dostave podataka. U revidiranoj godini, Ministarstvo je uputilo dopis FIA-i, kojim su od FIA-e zatražili import podataka u ovaj IS, a ujedno obavijestili Vladu FBiH i Federalno ministarstvo finansija da FIA nije ispoštovala obavezu iz Zaključka Vlade FBiH. **U 2020. godini podaci nisu ustupljeni Ministarstvu. Međutim, potписан je 20. 5. 2021. godine Memorandum o saradnji sa FIA-om u cilju importa podataka iz Registra finansijskih izvještaja pravnih lica u FBiH u ISR MSP. Za nabavku softvera i računarske opreme u cilju uspostavljanja ovog informacionog sistema utrošeno je 761.638 KM.** Ističemo da je funkcionisanje ovog informacionog sistema bitan i nužan preduslov za osiguranje adekvatne analitičke osnove za kreiranje razvojnih politika i instrumenata podrške, usmjerenih prema sektoru malih i srednjih preduzeća, što omogućava realizaciju programskih zadataka Ministarstva i zakonom propisanih ovlasti.

- **Informacioni sistem obrtnog registra (ISOR)** nije u cijelosti u funkciji iz razloga što jedinice lokalne samouprave nisu ažurne u unosu podataka ili nemaju instaliran softver. U cilju regulisanja i unapređenja funkcionisanja ovog registra, Ministarstvo je izradilo novi zakon o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH, kojim bi se regulisala ova oblast. Prijedlog ovog zakona razmatrao je Dom naroda Parlamenta FBiH 27. 2. 2020. godine i nije dobio potrebnu većinu. **Za nabavku softvera i računarske opreme u cilju uspostavljanja ovog informacionog sistema utrošeno je 229.806 KM.**

Pored ovih informacionih sistema, u 2018. godini uspostavljen je **Informacioni sistem sa web-portalom industrijskih/poslovnih zona u FBiH** u okviru kojeg su implementirani sistemski moduli, koji uključuju definisane funkcionalnosti (prikaz poslovnih zona i subjekata, integraciju sistema sa web-servisom Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Finansijsko-informatičke agencije (FIA), Porezne uprave FBiH i sa Federalnim ministarstvom pravde). U 2019. godini potpisani su protokoli o saradnji sa ovim institucijama, osim sa FIA-om. **Također, problemi na potpunom uspostavljanju ovog sistema javljaju se pri punjenju registra podacima sa lokalnog nivoa.**

Ugovorom za proširenje i integraciju podataka i sistema poticaja i obrta u Informacioni sistem poslovnih zona izrađen je **Informacioni sistem jedinstvenog registra za poticaje i obrte**. U okviru ovog sistema implementirani su sistemski moduli: za poticaje, obrte, poslovne zone, mogućnost filtriranja registra i filtriranje prema određenim kriterijima, prikaz poticaja i poslovnih subjekata, te razvoj sistema bez licence ili sličnih drugih prava, a odabrana platforma osigurava trajno i besplatno ažuriranje programske podloge, bez dodatnih troškova. U 2019. godini izvršena je nadogradnja i unapređenje informacionog sistema i centralne baze podataka poticaja, obrta i poslovnih zona. Budući da u revidiranoj godini nije bilo realizacije po programu poticaja malih i srednjih preduzeća, kroz ovaj sistem realizovan je samo Program – Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta.

Iako su poduzete aktivnosti na uspostavljanju Informacionog sistema registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP), ovaj sistem još nije uspostavljen. Također, nije uspostavljen ni Informacioni sistem obrtnog registra (ISOR). Uzimajući u obzir periode u kojima je predviđeno uspostavljanje jedinstvene baze podataka poslovnih subjekata malog i srednjeg poduzetništva i jedinstvenog obrtnog registra, te uložena budžetska sredstva, nije osigurano efikasno korištenje budžetskih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Pored toga, zbog problema koji se javljaju pri punjenju registra podacima nije u funkciji ni Informacioni sistem sa web-portalom industrijskih/poslovnih zona u FBiH.

Preporuka:

- uspostaviti punu funkcionalnost Informacionog sistema registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) i Informacionog sistema sa web-portalom industrijskih/poslovnih zona u FBiH preuzimanjem podataka iz Registra finansijskih izvještaja pravnih lica u FBiH.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom FBiH za 2020. godinu⁷ Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 8.330.429 KM, a Izmjenama i dopunama budžeta FBiH za 2020. godinu⁸ odobrena su sredstva u iznosu od 1.765.368 KM, što predstavlja umanjenje sredstava za 6.565.061 KM. U skladu sa Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija za Izmjene i dopune Budžeta, Ministarstvo je na svojim razdjelima najvećim dijelom osiguralo uštede na ime tekućih transfera u iznosu od 5.390.000 KM i izdataka za finansijsku imovinu (1.000.000 KM), koja su preusmjerena za pomoć privredi i privrednim subjektima u ublažavanju posljedica izazvanih pandemijom COVID-19.

Odobrena sredstva Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH odnose se na plaće, doprinose i naknade troškova zaposlenih (1.099.068 KM), izdatke za materijal, sitan inventar i usluge (574.050 KM) i izdatke za nabavku stalnih sredstava (15.000 KM). Po odobrenju Federalnog ministarstva finansija, 30. 11. 2020. godine izvršena je preraspodjela sredstava u okviru pozicija tekućih i kapitalnih izdataka u iznosu od 25.000 KM.

Sačinjen je Trogodišnji plan rada za period 2020-2022. godine i Program rada za 2020. godinu. Izvještaj o radu dostavljen je Federalnom zavodu za programiranje razvoja.

Vlada FBiH usvojila je Akcioni plan za razvoj malih i srednjih poduzeća (MSP) u FBiH za period 2019-2020. godine, koji predstavlja planski dokument za ovaj prelazni period do izrade Strategije razvoja FBiH za period 2021-2027. godine. **Izvještaj o implementaciji Akcionog plana za razvoj malih i srednjih preduzeća u FBiH za 2019. i 2020. godinu dostavljen je 17. 5. 2021. godine Vladi FBiH.**

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku.

Analiza iskaza nije sačinjena u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH⁹ (član 30-32), s obzirom na to da ne sadrži tekstualna obrazloženja potraživanja, obaveza i stalnih sredstava.

Uvidom u godišnje računovodstvene izvještaje utvrdili smo da Račun prihoda i rashoda ne sadrži podatke o ostvarenim prihodima, a Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta ne sadrži podatke o tekućem suficitu (deficitu), ukupnom suficitu (deficitu) i ukupnom finansijskom rezultatu, kako je propisano članom 22. i 26. Pravilnika.

Shodno navedenom, Račun prihoda i rashoda, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta i Analiza iskaza nisu sačinjeni u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- godišnje računovodstvene izvještaje i Analizu iskaza sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 99/19

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 28/20

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 1.563.434 KM, što u odnosu na odobrena sredstva od 1.765.368 KM predstavlja ostvarenje od 88%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (0,18%), plaće, naknade i doprinosi (71%) i izdaci za materijal i usluge (28%), izdaci za nabavku stalnih sredstava (0,82%).

7.1.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 869.067 KM. Izvršili smo uvid u obračun plaća uposlenika za april, juni, oktobar i decembar.

Osnovna plaća uposlenika utvrđena je množenjem osnovice za plaću određene u članu 18. stav (2) Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2020. godinu¹⁰ u iznosu od 330 KM i koeficijenata platnog razreda koji su utvrđeni u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH¹¹. Prethodno utvrđena osnovica uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu penzijskog staža zaposlenika, a najviše do 20%. Prema prezentiranoj dokumentaciji koja se odnosi na pripremu mjesecnih podataka za obračun plaće, evidenciju radnog vremena (šiht liste), pojedinačne platne liste zaposlenika, rješenja o postavljenju i rješenja o plaćama, utvrdili smo da se obračun plaća vrši u skladu sa zakonskim i drugim propisima i internim aktima Ministarstva.

Učinak zaposlenika ocijenjen je u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH¹², Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH¹³ i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH¹⁴.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 143.247 KM, a najvećim dijelom odnose se na naknade za: topli obrok (62.397 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (19.336 KM), pomoć u slučaju smrti (19.104 KM), prevoz s posla i na posao (15.977 KM) i regres za godišnji odmor (15.724 KM).

Izvršili smo uvid u pojedinačna rješenja o naknadama koja se odnose na otpremnine radi odlaska u penziju, naknade troškova prevoza s posla i na posao, isplatu naknade zbog smrti člana uže porodice, naknadu za odvojeni život, smještaj i troškove prevoza do mjesta prebivališta porodice, kao i uvid u odluku o isplati naknade na ime regresa za korištenje godišnjeg odmora za 2020. godinu.

Prema navedenoj dokumentaciji, konstatovali smo da je obračun i isplata naknada troškova zaposlenih vršena u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

7.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 441.179 KM. Strukturu ovih izdataka čine osiguranja i bankarske usluge (325.999 KM), ugovorene i druge posebne usluge (52.419 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (23.154 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (20.829 KM), usluge prevoza (9.052 KM), tekuće održavanje (7.649 KM) i putni troškovi (2.075 KM).

- **Izdaci za osiguranje i bankarske usluge** najvećim djelom u iznosu od 320.000 KM odnose se na naknadu za obavljanje komisionih poslova, koja se plaća Razvojnoj banci FBiH u visini ukupno naplaćene redovne i zatezne kamate od krajnjih korisnika kredita, koja se obračunava mjesечно. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se prenos sredstva Razvojnoj banci FBiH vrši na osnovu mjesecne obavijesti o prenosu naplaćene kamate. U ovoj godini evidentiran je i dio rashoda u

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 99/20

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12, 20/17

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12, 99/15

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/05

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 30/20

iznosu od 14.065 KM, koji se odnosi na decembar 2019. godine, što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.

- **Ugovorene i druge posebne usluge** najvećim dijelom odnose se na izdatke za hardverske i softverske usluge (23.829 KM), ugovore o djelu (7.472 KM) i usluge objavljivanja tendera i oglasa (6.555 KM). Izdaci za hardverske i softverske usluge značajnim djelom se odnose na pružanje usluga održavanja i unapređenja integralnog informacionog sistema Ministarstva sa web portalom poslovnih/industrijskih zona u FBiH, i to na osnovu Ugovora sa dobavljačem „Orbicode“ d.o.o. Sarajevo koji je zaključen nakon provedenog postupka javne nabavke. Iznos mjesečnih faktura za pružanje ovih usluga je 1.833 KM. Uvidom u fakture i naloge za knjiženje konstatovali smo da se usluge fakturišu i isplaćuju u skladu sa zaključenim Ugovorom.
- **Izdaci za komunikacije i komunalne usluge** odnose se na izdatke za telefon (5.552 KM), izdatke za internet (6.388 KM), izdatke za mobilni telefon (7.731 KM) i poštanske usluge (3.483 KM). Uvidom u prezentiranu dokumentaciju koja se odnosi na ispostavljene fakture za nastale izdatke i naloge za knjiženje, nismo utvrdili nepravilnosti.
- U okviru **nabavke materijala i sitnog inventara** iskazani su izdaci za kompjuterski materijal (12.211 KM), izdaci za obrasce i papir (3.078 KM) i izdaci za kancelarijski materijal (2.053 KM). Prema prezentiranoj dokumentaciji, konstatovali smo da se nabavka vrši na osnovu Ugovora o nabavci koji je zaključen nakon provedenog postupka javne nabavke sa dobavljačem „ANTONIO COMMERCE“ d.o.o. Mostar. Pregledom fakturne za nastale izdatke i naloge za knjiženje utvrdili smo da se nabavka materijala vrši u skladu sa zaključenim Ugovorom.

7.1.1.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

S obzirom na to da su Izmjenama i dopunama Budžeta planirana sredstva na poziciji tekućih transfera preusmjerena za pomoć privredi i privrednim subjektima u ublažavanju posljedica izazvanih pandemijom COVID-19, u revidiranoj godini nije bio raspodjele sredstava putem tekućih transfera, a predmet revizije u okviru ove tačke bio je nadzor nad utroškom sredstava tekućih transfera dodijeljenih u 2019. godini.

Nadzor nad utroškom dodijeljenih sredstava u 2019. godini

Prema pojedinačnim odlukama po projektima i na osnovu zaključenih ugovora, dodijeljena su sredstva u ukupnom iznosu od 7.807.315 KM za 655 korisnika. U skladu s ugovorima, korisnici sredstava bili su u obavezi da namjenski opravdaju sredstva na način da dostave izvještaj o utrošku finansijskih sredstava, kao i ostale prateće priloge u vezi pravdanja ukupnih sredstava.

Rješenjima i izmjenama rješenja iz 2019. i 2020. godine, ministar je imenovao **četiri komisije za praćenje utroška poticajnih sredstava za 2019. godinu** za projekte: izgradnja poduzetničkih zona i pružanje mentoring usluga za subjekte male privrede; stipendiranje učenika, unapređenje institucijske poduzetničke infrastrukture, poticaj udruženjima, komorama i obrazovnim institucijama, poticaji opstanku tradicionalnih i starih zanata, poticaji razvoju vezanih i posebnih obrta, tehničko usklađivanje – uvođenje ISO HACCP standarda i osiguranje CE znaka; jačanje konkurentnosti MSP-a, poticaji inovatorima pojedincima i poticaji novoosnovanim subjektima male privrede. Zadatak komisija bio je da kontinuirano vrše praćenje utroška finansijskih sredstava i izvršenje drugih preuzetih obaveza za navedene projekte. **Također, definisano je da komisija u roku od 15 dana od završetka svih poslova i zadataka sačini konačan izvještaj o radu i predga ministru, ali nije definisan rok za izvršenje zadataka.**

Za izgradnju poduzetničkih zona dodijeljena su sredstva za 23 korisnika u ukupnom iznosu od 4.310.187 KM. Komisija je sačinila Konačan izvještaj o realizaciji projekta i dostavila ga ministru na saglasnost. Prema izvještaju, od 23 korisnika izvještaj je dostavilo 19 koji su namjenski utrošili sredstva, a sa četiri korisnika zaključeni su aneksi ugovora o produženju roka za izvršenje ugovorenih obaveza. **Iako su Poslovnikom o radu planirane terenske posjete korisnicima sredstava, one nisu izvršene.**

Prema zaključenim ugovorima za projekat jačanje konkurentnosti dodijeljena su sredstva u iznosu od 1.301.168 KM za 47 korisnika. Komisija za praćenje namjenskog utroška sredstava izvršila je nadzor nad utroškom sredstava svih korisnika, a terenski nadzor izvršen je samo kod pet korisnika. Od 47 korisnika, dva korisnika su u cijelosti izvršila povrat sredstava jer nisu implementirala projekat, a četiri korisnika izvršila su povrat sredstava samo za dio koji nije utrošen. Jedna od ugovorenih obaveza korisnika bilo je i obaveza zapošljavanja, ali 14 korisnika nije ispunilo tu obavezu.

Prema izvještaju komisije, sredstava po projektima **stipendiranje učenika, unapređenje institucijske poduzetničke infrastrukture, poticaj udruženjima, komorama i obrazovnim institucijama, poticaji opstanku tradicionalnih i starih zanata, poticaji razvoju vezanih i posebnih obrta, tehničko usklađivanje – uvođenje ISO HACCP standarda i osiguranje CE znaka; jačanje konkurentnosti MSP** namjenski su utrošila 382 korisnika, a sedam korisnika nije u cijelosti ili djelimično opravdalo sredstva (tri korisnika nisu ispunila obavezu zapošljavanja). Po ovim projektima u 2019. godini dodijeljena su sredstva u iznosu od 1.258.137 KM za 389 korisnika.

Novoosnovanim subjektima male privrede i inovatorima pojedincima dodijeljena su sredstva u iznosu od 920.823 KM (179 korisnika). Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava za ove projekte Komisija nije sačinila, jer nisu svi korisnici dostavili izvještaje o namjenskom utrošku. **Uzimajući u obzir period zaključivanja ugovora o dodijeljenim sredstvima, smatramo da nisu blagovremeno poduzete aktivnosti prema korisnicima sredstava na dostavljanju izvještaja o namjenskom utrošku sredstava.**

Uvidom u izvještaje o namjenskom utrošku sredstava po odabranim uzorcima iz projekata za koje su komisije izvršile nadzor, utvrdili smo da je dostavljena dokumentacija kojom se pravdao namjenski utrošak (fakture, ugovori, provedene procedure nabavki, dokaz o povratu neutrošenih sredstava i druga dokumentacija kojom se pravdao namjenski utrošak sredstava). **Iako su komisije (osim za projekat novoosnovanim subjektima i male privrede i inovatorima) na osnovu dostavljenih izvještaja i dokumentacije korisnika sredstava izvršile nadzor i sačinile izvještaje o namjenskom utrošku, nisu izvršene terenske posjete korisnika.** Također, po ovim projektima nisu ocijenjeni učinci postignuti od ulaganja sredstava.

Preporuka:

- *izvršiti nadzor nad utroškom sredstava za projekte inovatorima i novoosnovanim subjektima, te sačiniti analizu postignutih učinaka od ulaganja sredstava po projektima.*

7.1.1.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu od 14.976 KM, a odnose se na nabavku kompjuterske opreme. Utvrdili smo da je za nabavku kompjuterske opreme proveden postupak javne nabavke putem konkurenetskog zahtjeva i zaključen je ugovor s dobavljačem „Kodeks“ d.o.o., a evidentiranje u Glavnoj knjizi izvršeno je na osnovu fakture prema ugovorenoj cijeni, u skladu s Ugovorom.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 657.523 KM, od čega se 574.948 KM odnosi na potraživanja na ime raskinutih ugovora, s obavezom povrata sredstava doznačenih na osnovu realizacije programa po Uredbi o poticanju zapošljavanja¹⁵ (u daljem tekstu: Uredba).

Realizacija sredstava na osnovu Uredbe vršena je u periodu 2016–2018. godine, u okviru tekućeg transfera za finansiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja. Naime, nakon izvršene kontrole i nadzora nad realizacijom Uredbe utvrđeno je da 79 korisnika nije ispunilo ugovorenu obavezu, te je utvrđena obaveza povrata sredstava u iznosu od 574.948 KM. Za nadzor nad primjenom Uredbe

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 95/15, 32/16 i 48/16

propisano je da, ukoliko poslodavac ili osoba koja se sama zapošljava ne postupaju u skladu s Uredbom, Porezna uprava FBiH će obavijestiti Federalni zavod za zapošljavanje (u daljem tekstu: Zavod), koji će pokrenuti proceduru povrata iskorištenog iznosa subvencije. Ministarstvo je nadležno za upravni nadzor nad primjenom Uredbe, dok su Porezna uprava i Federalna uprava za inspekcijske poslove nadležni za provođenje inspekcijskog nadzora. Povrat isplaćenih sredstava na ime subvencija garantiran je bjanko potpisom i ovjerenom mjenicom („bez protesta“) i potpisanim i ovjerenim nalogom za plaćanje, koje su poslodavci trebali dostaviti prilikom zaključivanja ugovora o sufinansiranju.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, Zavod je obavijestio Ministarstvo da je raskinuo ugovore i uputio poziv za povrat sredstava korisnicima, ali da nema tehničke ni personalne kapacitete da vodi sudske ili druge postupke pridružne naplate potraživanja, aktiviranje mjenica i platnih naloga, odnosno da vodi eksterne procese naplate potraživanja koje Federacija BiH ima od korisnika sredstava. Zaključkom Vlade FBiH iz 2019. godine zaduženi su Ministarstvo, Federalno ministarstvo finansija, Zavod, Porezna uprava FBiH i Federalna uprava za inspekcije poslove da nastave aktivnosti na realizaciji Uredbe, svako iz svoje nadležnosti.

Ministarstvo je 4. 6. 2020. godine poslalo dopis Zavodu radi informisanja o najnovijim podacima o nerealiziranim ugovorima o poticanju zapošljavanja nezaposlenih osoba po Uredbi, sa stanjem na 31. 5. 2020. godine, s posebnim naglaskom na raskinute ugovore bez ostvarenog povrata. Međutim, Zavod se nije očitovao o ovom pitanju.

Iako se Ministarstvo obratilo Zavodu radi informisanja o poduzetim aktivnostima na realizaciji Uredbe, ističemo da nisu poduzete sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **poduzeti sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.**

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 25.786.737 KM (nabavne vrijednosti od 27.735.704 KM i ispravke vrijednosti od 1.948.967 KM).

U okviru stalnih sredstava najznačajniji su **dugoročni plasmani** u iznosu od 25.648.465 KM, koji se odnose na iskazano stanje dugoročnog depozita za kreditne plasmane putem Razvojne banke FBiH. Nije bilo dodatnog izdvajanja sredstava za ove namjene, a dodjela sredstava putem kredita vrši se na revolving osnovi, u skladu s Ugovorom koji je zaključen s Razvojnom bankom FBiH, što je detaljnije opisano u tački 10.1 Izvještaja.

Utvrđili smo da su u toku revidirane godine stalna sredstva povećana za 25.249 KM za nabavku kompjuterske opreme, koja je nabavljena iz budžetskih sredstava i iz donacija.

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.218.489 KM, od čega se na kratkoročne tekuće obaveze odnosi 454.218 KM, na obaveze prema zaposlenicima 92.512 KM i na kratkoročna razgraničenja 671.759 KM.

Utvrđili smo da su u okviru **kratkoročnih tekućih obaveza** najvećim dijelom iskazane obaveze prema dobavljačima (81.202 KM) i obaveze po osnovu ostalih pravosnažnih presuda i sudske izvršne rješenja iz radnog odnosa (371.554 KM). U revidiranoj godini po osnovu sudske presude isplaćeno je ukupno 6.029 KM, koliko je i evidentirano na pozicijama drugih tekućih rashoda, zateznih kamata i troškova spora, a odnosi se na isplatu glavnog duga i zateznih kamata po presudi i vansudskoj nagodbi. Izmirenje ovih obaveza vrši se na osnovu odobrenih sredstava.

Prema obračunu plaća za decembar, iskazane su **obaveze prema zaposlenicima** koje su plaćene u januaru 2021. godine.

Kratkoročna razgraničenja najvećim dijelom u iznosu od 574.948 KM odnose se na razgraničene prihode po osnovu potraživanja na ime raskinutih ugovora s obavezom povrata sredstava doznačenih na osnovu realizacije programa po Uredbi o poticanju zapošljavanja, što je šire obrazloženo u tački 7.2.1 Izvještaja.

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 21.611.314 KM, a najvećim dijelom odnosi se na saldo plasiranih kredita putem Razvojne banke FBiH. Tokom godine krajnji korisnici izvršili su otplate dugovanja u ukupnom iznosu od 3.917.405 KM, a plasirana sredstva po novim kreditima iznose 7.833.447 KM. Ovo je detaljnije opisano pod tačkom 10.1 Izvještaja.

U okviru vanbilansne evidencije iskazan je iznos od 450.000 KM po osnovu potraživanja od preduzeća „ZDI Produkt“ d.o.o. Široki Brijeg – Podružnica Laktaši. S ovim korisnikom raskinut je Ugovor o namjenskom korištenju sredstava po Programu „Realizacija projekata održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske“ i pokrenut je proces povrata sredstava u Budžet FBiH. Ministarstvo je, na zahtjev Federalnog pravobranilaštva, dostavljalo dodatne podatke i dokumentaciju vezano za ovaj predmet, radi pokretanja parničnog postupka protiv ovog pravnog lica.

9. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je u januaru 2020. godine donijelo Plan javnih nabavki i odluku o izmjeni Plana 28. 7. 2020 godine. Planom su predviđene nabavke roba i usluga procijenjene vrijednosti od 104.800 KM, i to putem deset konkurenckih zahtjeva za dostavu ponuda (100.300 KM) i četiri direktna sporazuma (4.500 KM).

Prema prezentiranoj dokumentaciji, u toku godine provedeno je 11 postupaka, i to šest konkurenckih zahtjeva za dostavu ponuda i pet direktnih postupaka, te su zaključeni ugovori s odabranim ponuđačima.

Izvršili smo uvid u procedure nabavke putem tri konkurenckih zahtjeva za dostavu ponuda, ukupne vrijednosti od 51.112 KM, a direktni sporazumi su testirani revizijom troškova ukupne vrijednosti od 1.996 KM. **Uvidom u dokumentaciju nisu utvrđene nepravilnosti prilikom provođenja javnih nabavki.**

10. OSTALI NALAZI

10.1 Realizacija Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“

U skladu s Ugovorom o komisionim poslovima, koji je Ministarstvo 8. 9. 2020. godine zaključilo sa Razvojnom bankom FBiH (u daljem tekstu: Banka), nastavljen je kontinuitet zajedničke realizacije Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ po kojem je u periodu od 2008. do 31. 12. 2020. godine ukupno uplaćeno 25.648.465 KM na depozitni račun otvoren kod Banke. Program „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ predviđa dodjelu kreditnih sredstava na revolving osnovi, iz sredstava već formirane komisione kreditne linije koja se nalaze na računima Ministarstva otvorenim kod Banke. Sredstva revolving komisione kreditne linije čine neutrošena sredstva po postojećim i budućim odlukama, te sredstva po osnovu dosad naplaćene glavnice i buduće naplaćene glavnice po ugovorima. Ugovorom je definisano da će se kreditna sredstva plasirati na revolving osnovi sa rokom povrata sredstava do 84 mjeseca, uključujući grace period do 24 mjeseca i godišnjom kamatnom stopom do 1%, a rok povrata svih finansijskih sredstava na JRT je do 2030. godine. Pored toga, članom 4. Ugovora, između ostalog, definisano je da Banka vrši obradu i procjenu rizika po kreditnim zahtjevima koje dostavi Ministarstvo, najkasnije u roku od 21 dan od dana kompletiranja dokumentacije. Prema ranijim ugovorima, rok je bio 30 dana.

Tabelarni pregled stanja kreditnih linija prema Izvještajima Banke na 31. 12. 2020. godine:

u KM

R. br.	Kreditna linija	Uplaćeno na račun Razvojne banke FBiH – namjenski depozit do 31. 12. 2020. godine	Plasirana sredstva		Stanje kredita na 31. 12. 2020. godine	
			Broj ugovora	Plasirana sredstva	Naplaćena glavnica	Ostatak duga
1	2	3	4	5	6	7
1.	2008. godina	2.000.000	11	1.850.000	1.850.000	0
2.	2009. godina	4.400.000	32	4.150.000	4.073.008	76.992
3.	2010. godina	2.548.465	20	2.398.465	2.308.965	89.500
4.	2011. godina	2.700.000	8	3.100.000	2.399.695	700.305
5.	2012. godina	5.000.000	8	2.786.560	2.776.560	10.000
6.	2015–2020. godine	9.000.000	140	7.961.999	11.034.988	20.284.517
		Raspoloživa sredstva na računu Ministarstva (povrat glavnice)		23.357.506		
Ukupno:		25.648.465	219	45.604.530	24.443.216	21.161.314

U 2020. godini potpisano je 37 novih ugovora o kreditu sa krajnjim korisnicima u iznosu od 7.833.447 KM. Plasman sredstava odobren je na osnovu dva javna konkursa iz 2019. godine.

Po javnom konkursu iz maja 2019. godine, pojedinačnim odlukama ministra u periodu od novembra 2019. godine do februara 2020. godine odobreno je kreditno zaduženje za 20 pravnih lica (od čega su 2 korisnika odustala), a zaključeni su ugovori o kreditima u ukupnom iznosu od 3.771.847 KM (3.684.987 KM isplaćeno u 2020. godini). Ministarstvo je 1. 8. 2019. godine dostavilo prijedlog potencijalnih korisnika kreditnih sredstava Banci, koja je vršila obradu zahtjeva od 2. 8. do 14. 2. 2020. godine. Na osnovu javnog konkursa iz decembra 2019. godine, Banci je 19. 3. 2020. godine na obradu dostavljena lista potencijalnih korisnika, a obradu zahtjeva Banka je vršila tokom 2020. godine. Po ovom javnom konkursu zaključeni su ugovori sa 21 korisnikom u iznosu od 4.388.236 KM (4.148.460 KM isplaćeno u 2020. godini). **Iako se radi o plasmanima za koje su raspisani javni pozivi u maju i decembru 2019. godine, zbog perioda obrade kredita Banke, ovi krediti su plasirani korisnicima tokom 2020. godine. Ističemo da nisu ispoštovani rokovi za obradu i procjenu rizika po kreditnim zahtjevima, jer je Banka obradu i procjenu rizika vršila tokom 2020. godine.**

U revidiranoj godini krajnji korisnici su vratili sredstva po osnovu ranije plasiranih kredita u iznosu od 3.917.405 KM.

U oktobru 2020. godine raspisan je Javni konkurs i sačinjene su Smjernice za podnosiče projektnih prijedloga. Po isteku roka za dostavljanje zahtjeva koji se podnose Ministarstvu, formirana je Komisija koja je vršila obradu zahtjeva. Nakon pregleda dostavljenih zahtjeva prema utvrđenim kriterijima, od 112 pristiglih zahtjeva, Komisija je utvrdila rang listu od 37 potencijalnih korisnika kreditnih sredstava (ukupno tražena sredstva 9.144.034 KM). Ministarstvo je 19. 1. 2021. godine dostavilo Banci podnesene zahtjeve za dodjelu kreditnih sredstava na daljnju obradu. Prema Izvještaju Banke, pet pravnih lica je kompletiralo dokumentaciju u skladu s procedurama Banke, 21 je djelimično dostavilo dokumentaciju te je Ministarstvo tražilo dopunu, devet nije dostavilo dokumentaciju, a dva korisnika su odustala od kreditnog zahtjeva. U periodu obavljanja revizije, Banka je obrađivala zahtjeve. **Uvidom u dostavljene zahtjeve i ostalu dokumentaciju uzorkovanih podnositelaca zahtjeva, utvrdili smo da je Komisija izvršila obradu zahtjeva prema kriterijima i bodovnoj listi u skladu sa Smjernicama za podnosiče projektnih prijedloga.**

Na osnovu Izvještaja o implementaciji kreditnih linija Banke, raspoloživa sredstva za dalji plasman iznose 4.019.020 KM.

Iako je Ministarstvo u cilju realizacije Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ raspisalo dva javna konkursa (u 2019. godini, a sredstva su plasirana korisnicima tokom 2020. godine), postoji potreba za poduzimanjem dodatnih aktivnosti prema Banci radi efikasnijeg plasmana kredita korisnicima sredstava i korištenja budžetskih sredstava. Ističemo da nisu ispoštovani rokovi za obradu i procjenu rizika po kreditnim zahtjevima po javnim pozivima iz 2019.

godine. Također, zbog perioda obrade i procjene rizika po kreditnim zahtjevima iz 2019. godine, planirani plasman kredita po javnom pozivu iz 2020. raspisan je krajem godine i nije realizovan do kraja obavljanja revizije.

Prema izvještajima Banke, postoji problem naplate sedam kreditnih plasmana, koji su plasirani u ranijim godinama. Banka je poduzela pravne radnje u skladu s Ugovorom, i nadležnim sudovima uputila prijedloge za izvršenje nad instrumentima obezbjeđenja kredita za određene korisnike na ukupan iznos duga od 1.166.797 KM. U revidiranoj godini u potpunosti su naplaćeni krediti od dva korisnika.

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti prema Razvojnoj banci FBiH u skladu sa zaključenim ugovorima kako bi se ispoštovali rokovi za obradu i procjenu rizika prilikom obrade kreditnih zahtjeva, u cilju efikasnijeg plasmana kredita korisnicima sredstava i korištenja budžetskih sredstava.*

10.2 Raspodjela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću za 2019. godinu i nadzor nad utroškom

Zakonom o igrama na sreću¹⁶ i Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću¹⁷ (u dalnjem tekstu: Uredba) utvrđeno je da se uplaćena sredstva od priređivača igara na sreću vode na posebnom transakcijskom (namjenskom) računu Trezora FBiH. U skladu s Uredbom, sredstva se usmjeravaju na finansiranje programa i projekata koje predlažu nadležna ministarstva, prema utvrđenim udjelima za raspodjelu prikupljenih sredstava (Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta 5%), a nadležno ministarstvo vrši raspodjelu sredstava, izvještava o utrošku i vrši nadzor nad utroškom sredstava. Federalno ministarstvo finansija je početkom 2020. godine dostavilo nadležnim ministarstvima informaciju da je na posebnim transakcijskim računima za prikupljanje prihoda po osnovu naknada za privređivanje igara na sreću u 2019. godini prikupljeno 3.311.375 KM, od čega Ministarstvu pripada 165.569 KM.

Za raspodjelu ovih sredstava raspisan je Javni poziv i objavljene su Smjernice za uključivanje u projekat, a prema izvještaju Komisije za ocjenu i izbor korisnika, od 30 pristiglih prijava, nakon ocjene Komisije, sredstva su raspodijeljena za 26 korisnika.

Odluku o utvrđivanju liste korisnika i raspodjeli dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknade od priređivanja igara na sreću donijela je Vlada FBiH 5. 11. 2020. godine u iznosu od 146.972 KM za finansiranje programa i projekata iz oblasti promovisanja tehničke kulture.

Uvidom u dokumentaciju i bodovne liste Komisije utvrdili smo da su se posebni kriteriji („dostupnost projektnih aktivnosti najširim skupinama društva, ranjivim skupinama i podržavanju ravnopravnosti spolova“ i „uticaj projekta u edukativnom smislu na djecu i mlade“) ocjenjivali na osnovu subjektivne procjene članova komisije i samo na osnovu opisa projekta i programa iz prijave korisnika, bez relevantne dokumentacije koja potvrđuje ispunjenost kriterija. **Iako dodijeljeni bodovi prema navedenim kriterijima nisu imali uticaja na konačan izbor korisnika, skrećemo pažnju na to da ovi kriteriji nisu mjerljivi i ne mogu se objektivno ocijeniti, što može dovesti do netransparentne raspodjele sredstava.**

U cilju nadzora nad utroškom ovih sredstava, imenovana je Komisija za kontrolu utroška dodijeljenih sredstava. S obzirom na to da su sredstva korisnicima dodijeljena u novembru i da je prolongiran rok za dostavljanje izvještaja korisnika, do okončanja revizije nije izvršen nadzor nad namjenskim utroškom ovih sredstava.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15 i 60/15

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 89/15 i 11/17

Preporuka:

- *propisati mjerljive posebne kriterije za vrednovanje projekata finansiranih iz prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću i definisati dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, u svrhu objektivnog bodovanja.*

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 24. 5. 2021. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2020. godinu. U njemu su data obrazloženja na preporuke i dostavljena je dodatna dokumentacija.

Obrazloženja su data za preporuke koje se odnose na Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) i Informacioni sistem sa web-portalom industrijskih/poslovnih zona u FBiH, sačinjavanje izvještaja o implementaciji Akcionog plana za razvoj malih i srednjih preduzeća u FBiH, nadzor nad utroškom sredstava za projekte inovatorima i novoosnovanim subjektima, naplate potraživanja na ime raskinutih ugovora na osnovu realizacije programa po Uredbi o poticanju zapošljavanja i kriterije za raspodjelu prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću.

Naknadno zaključeni Memorandum o saradnji sa Finansijsko-informatičkom agencijom u cilju uspostave informacionih sistema i sačinjeni Izvještaj o implementaciji Akcionog plana za razvoj malih i srednjih preduzeća za 2019. i 2020. godinu prihvatili smo i korigovali nalaze i date preporuke. Ostala obrazloženja nismo prihvatili jer nije priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza i preporuka u Izvještaju.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Murisa Dizdarić – voditeljica tima

Danira Redžić – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu						
Naziv institucije: Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I PRIHODI (od 1 do 16)		264.392	256.271	264.392		
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0		0	0	0	
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0	
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0	
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0	
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0	
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0	
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)		264.392	256.271	264.392	0	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	264.392	256.271	264.392	0	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0	
Ostali prihodi od imovine	0	264.392	256.271	264.392		
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0	
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0	
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	0	0	0	0	
Administrativne takse	0	0	0	0	0	
Sudske takse	0	0	0	0	0	
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0	
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0	
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	0	0	0	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	0	0	0	0	
Neplanirane uplate – prihodi	0	0	0	0	0	
Novčane kazne	0	0	0	0	0	
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0	
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	0	
Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0	
Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0	
Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0	
16. Donacije	0	0	0	0	0	
II RASHODI (od 1 do 7)	1.750.368	1.548.458	9.341.023	-201.910	88,46	

1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.006.412	1.012.314	944.112	5.902	100,59
	Bruto plaće i naknade plaća	880.708	869.067	836.803	-11.641	98,68
	Naknade troškova zaposlenih	125.704	143.247	107.309	17.543	113,96
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	92.656	91.435	88.966	-1.221	98,68
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	574.050	441.179	447.342	-132.871	76,85
	Putni troškovi	17.350	2.075	9.503	-15.275	11,96
	Izdaci za energiju	0	0	0	0	0
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	33.600	23.155	24.349	-10.445	68,91
	Nabavka materijala i sitnog inventara	21.900	20.829	20.657	-1.071	95,11
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	17.500	9.052	16.957	-8.448	51,73
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	0
	Izdaci za tekuće održavanje	24.400	7.649	11.914	-16.751	31,35
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	328.800	325.999	257.924	-2.801	99,15
	Ugovorene i druge posebne usluge	130.500	52.420	106.038	-78.080	40,17
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	77.250	3.530	7.860.603	-73.720	4,57
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	0	0	4.310.188	0	0
	Tekući transferi pojedincima	0	0	265.420	0	0
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	0	0	215.648	0	0
	Subvencije javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	3.046.060	0	0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	77.250	3.530	23.287	-73.720	0
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	0	0	0	0	0
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	15.000	14.976	70.769	-24	99,84
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabavka građevina	0	0	0	0	0
	Nabavka opreme	10.000	14.976	21.629	4.976	149,76
	Nabavka ostalih stalnih sredstava		0	0	0	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	5.000	0		-5.000	0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	0
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	15.000	14.976	70.769	-24	99,84
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	0	0	0	0	0
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	1.000.000	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	1.000.000	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	0	0	0	0

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu odobrilo 24. 2. 2021. godine.

Ministar
Amir Zukić

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine				
Naziv institucije: Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta				
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100	
1	2	3	4	
I AKTIVA				
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	1.218.490	2.594.614	47	
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	117	320	37	
2. Vrijednosni papiri	0	0	0	
3. Kratkoročna potraživanja	657.522	575.272	114	
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0	
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	189.297	1.660.167	11	
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0	
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0	
8. Kratkoročna razgraničenja	371.554	358.855	104	
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	25.786.737	25.807.130	100	
9. Stalna sredstva	2.087.239	2.061.992	101	
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.948.967	1.903.327	102	
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	138.272	158.665	87	
12. Dugoročni plasmani	25.648.465	25.648.465	100	
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0	
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	25.648.465	25.648.465	100	
15. Vrijednosni papiri	0	0	0	
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0	
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0	
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0	
UKUPNO AKTIVA (A+B)	27.005.227	28.401.744	95	
II PASIVA				
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	1.218.489	2.594.614	47	
19. Kratkoročne tekuće obaveze	454.218	1.946.483	23	
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0	
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0	
22. Obaveze prema zaposlenicima	92.512	87.851	105	
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0	
24. Kratkoročna razgraničenja	671.759	560.280	120	
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0	
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0	
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0	
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0	
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	25.786.738	25.807.130	100	
28. Izvori stalnih sredstava	138.273	158.665	87	
29. Ostali izvori sredstava	25.648.465	25.648.465	100	
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0	
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0	
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0	
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	27.005.227	28.401.744	95	

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine odobrilo 24. 2. 2021. godine.

**Ministar
Amir Zukić**